

Biuletyn Informacyjny

Stowarzyszenia Bractwo Świętego Ognia

Nr 6/2026 * ISSN 2719-7190

W numerze:

- Ze wszystkimi mieć pokój
- Święty Ogień z Jerozolimy znów rozświecił Polskę
- Jego Świętobliwość Teofil III
- Działalność Stowarzyszenia
- Kolekta na rzecz sprowadzenia św. Ognia w 2026 roku

Ze wszystkimi mieć pokój

Przez wschodnie tereny Polski przebiega granica łącząca świat chrześcijańskiego wschodu (Prawosławia) i chrześcijańskiego zachodu (Kościoła Rzymskokatolickiego oraz Kościołów Ewangelickich i Protestanckich). To sąsiedztwo i wzajemne przenikanie kultur jest niezaprzeczalnym bogactwem Rzeczypospolitej i podstawowym czynnikiem kształtującym jej historię i ideowe oblicze. Zobowiązuje ono jednocześnie wszystkich obywateli naszej Ojczyzny do wzajemnego poznawania się i poszanowania odrębności innych.

Jego Eminencja Sawa Metropolita Warszawski i całej Polski na św. górze Grabarka

Prawosławie przyjmuje za dogmatyczną podstawę swej doktryny niceokonstantynopolitański Symbol Wiary głoszący wiarę w jednego Boga (według natury) w trzech boskich i całkowicie równych sobie osobach Ojca, Syna i Św. Ducha. II osoba Św. Trójcy, Syn Boży, dla zbawienia rodzaju ludzkiego zstąpił z niebios, wcielił się i stał się człowiekiem nie przestając być prawdziwym Bogiem. W Jezusie Chrystusie wyznajemy więc dwie pełne natury, Boga i człowieka zjednoczone w jednej osobie Bogoczłowieka. Jego natura boska jest współistotna Ojcu, który jest całkowicie transcendentny i niepoznawalny: poznanie Boga jest możliwe wyłącznie przez Chrystusa. Jako Bóg, Chrystus jest współwieczny Ojcu,

Krzyż z Credo na św. górze Grabarka

ale jako człowiek rodzi się w czasie i przestrzeni. Jego Matka jest więc Bogurodzicą (gr. Theotokos), ale nauka o niej stanowi część chrystologii. Zbawiciel życiem swym, ofiarą krzyżową, zstąpieniem do otchłani i zmartwychwstaniem dokonał naszego zbawienia. Owoce tego dzieła spływają na każdego z nas w miarę uczestnictwa, poprzez wiarę, modlitwę, sakramenty, itp., w życiu Chrystusa. Człowiek wezwany jest do współpracy z Bogiem. Więż ta w pełni rozwijała się w raju – człowiek wg planu Bożego miał zostać przebóstwiony, ale upadek pokrzyżował ten plan. Autentyczne życie człowieka jest więc wspólnotą (gr. koinonía) z Bogiem. Przez grzech człowiek pozbawił się wspólnoty, która została sakramentalnie przywrócona przez Chrystusa. Zbawienie nie jest rozumiane w kategoriach wykupu, ale przywrócenia pierwotnego porządku, a ostatecznym celem świata i człowieka jest przebóstwienie, królestwo Boże. Akcja uświęcająca człowieka jest dziełem Ducha Świętego, którego dary każdy wierny otrzymuje w sakramencie bierzmowania. Celem życia chrześcijanina jest zdobywanie Ducha Świętego.

Istotne znaczenie dla teologii prawosławnej ma transcendencja Boga, o którym można orzekać przez negację (teologia apofatyczna). Bóg niepoznawalny i niedostępny w swojej istocie objawia się w swoich energiach, w niestworzonej

ale jako człowiek rodzi się w czasie i przestrzeni. Jego Matka jest więc Bogurodzicą (gr. Theotokos), ale nauka o niej stanowi część chrystologii. Zbawiciel życiem swym, ofiarą krzyżową, zstąpieniem do otchłani i zmartwychwstaniem dokonał naszego zbawienia. Owoce tego dzieła spływają na każdego z nas w miarę uczestnictwa, poprzez wiarę, modlitwę, sakramenty, itp., w życiu Chrystusa. Człowiek wezwany jest do współpracy z Bogiem. Więż ta w pełni rozwijała się w raju – człowiek wg planu Bożego miał zostać przebóstwiony, ale upadek pokrzyżował ten plan. Autentyczne życie człowieka jest więc wspólnotą (gr. koinonía) z Bogiem. Przez grzech człowiek

Krzyż z Credo na św. górze Grabarka

łascie Bożej (doktryna palamizmu, zaakceptowana przez sobory konstantynopolitańskie 1341 i 1351). Istnieje realna różnica między niepoznawalną istotą i energiami Bożymi.

Różnice między Prawosławiem, a innymi Kościołami chrześcijańskimi wyłaniają się na poziomie tradycji, obyczaju, języka jak również doktryny. Te pierwsze można uznać za drugorzędne nie wpływające na stosunki między wyznaniem. Kwestie dogmatyczne mają wymiar zasadniczy. One to doprowadziły do rozłamu Kościoła w 1054 r. (mimo, że proces rozchodzenia się rozpoczął się już kilka stuleci wcześniej). Podstawowe różnice między chrześcijańskim Wschodem a Zachodem dotyczą określenia roli prymatu w Kościele, kwestii pochodzenia Ducha Świętego (Filoque), zagadnień mariologicznych i pojmowania grzechu pierworodnego.

Osoba biskupa Rzymu uosabia jedność Kościoła Rzymskokatolickiego. Posiada on pełnię władzy jurysdykcyjnej nad wszystkimi jego częściami. Papież jest swego rodzaju biskupem biskupów.

Kanonizacja św. męczenników Katyńskich

Jedność Kościoła Prawosławnego, w poszczególnych Kościołach autokefalicznych (niezależnych na konkretnie określonym terenie),

jest jednością eucharystyczną. Każdy lokalny Kościół jest jednocześnie powszechnym, gdyż w nim, w sprawowanej przezeń Eucharystii, przebywa pełnia Ciała Chrystusowego. Głową Kościoła jest sam Jezus Chrystus, a Sobór Biskupów (zjazd biskupów z całego świata) jest dla prawosławnych najwyższym autorytetem na ziemi. Biskupi jako orędownicy wierzącego ludu przed Bogiem są równi sobie we wszystkim, niezależnie od honorowych tytułów, które są im nadawane (patriarcha, metropolita, arcybiskup) i służą wiernym swą modlitwą oraz wiedzą. Są stróżami wiary i osią życia sakramentalnego wiernych (posiadają sukcesje apostołskie). W sprawach władzy i prymatu, zgodnie z kanonami apostołskimi „Biskupi każdego narodu powinni znać pierwszego między sobą i za głowę jego uważać. Lecz niech i pierwszy biskup niczego nie czyni bez narady ze wszystkimi”. Kapłani i diakoni, w przeciwieństwie do biskupów nie muszą być zakonnikami, jednak zawarcie związku małżeńskiego (bądź przyjęcie celibatu) musi nastąpić przed przyjęciem święceń kapłańskich/diakońskich.

Kanonizacja św. męczenników Katyńskich

Podstawową zasadą życia Kościoła Prawosławnego, w ramach rodziny autokefalicznych (niezależnych) krajowych kościołów prawosławnych

jest więc soborowość (powszechność) i autokefaliczność (niezależność kościołów lokalnych).

Obce prawosławiu jest też filoque, twierdzenie, że Duch Święty w swym bycie pochodzi zarówno od Ojca jak i Syna (filoque pojawiło się na zachodzie już w IV w., rozwinął je Błogosławiony Augustyn, a do Symbolu Wiary wprowadzone zostało dopiero w XI w.).

Dogmat o „podwójnym podchodzeniu” jest zdaniem naszego

Ikona Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny

Kościoła niedokładnym i duchowo szkodliwym. Uznajemy, że Duch Święty naturą swą pochodzi wyłącznie od Boga Ojca, jak to zostało zapisane prze Ojców Kościoła IV w. w Niceo-Konstantynopolitańskim Symbolu Wiary.

Prawosławie nie widzi również potrzeby przyjmowania dogmatu o Niepokalanym Poczęciu Bogurodzicy (wprowadzony przez Kościół Rzymskokatolicki dopiero w 1854 r.). Niepokalaność wyjmuje Maryję z ludzkiego wymiaru, „sztucznie” oczyszcza ze wszelkiej

zmazy grzechu pierworodnego czym pomniejsza Jej zasługi w dziele osobistego oczyszczenia się. Uznając ten dogmat nie wiemy za jakie trudy była godną przyjęcia wcielenia Boga Słowa Jezusa Chrystusa.

Jeśli Bogurodzica została wyjęta spod grzechu pierworodnego, to rodzi się pytanie czy: mogła umrzeć, czy też musiała żywą wstąpić do nieba (dogmat Wniebowzięcia Maryi)?

Prawosławni odrzucając Niepokalane Poczęcie nie są zmuszeni do wprowadzenia dogmatu Wniebowzięcia. Wierzą jednak, że Maryja zasnęła, a na trzeci dzień została wzięta do nieba z duszą i ciałem.

Dla prawosławia grzech jest nie tyle naruszeniem Bożego Prawa co duchową chorobą (dlatego też nie uznajemy czyśćca jako miejsca gdzie człowiek po śmierci niesie zadośćuczynienie za popełnione grzechy). Wyleczyć ją może boskie przebaczenie jako odpowiedź na naszą szczerą pokutę. To pierwsze zaistniało już, niejako w potencji, dla każdego z nas w krzyżowej ofierze Zbawiciela. U stóp Golgoty pokonany został szatan, grzech i śmierć. Realizacja odkupienia dla każdego z nas odbywa się w akcie osobistej skruchy i w żywym przeżywaniu, każdego dnia, nabożeństwa nocy paschalnej. Pascha stanowi bowiem centrum prawosławnego kultu. Przenika wszystkie prawosławne nabożeństwa. Chcą zrozumieć prawosławną duchowość, wiarę jego wyznawcy trzeba choć raz uczestniczyć razem z nim w nabożeństwie nocy paschalnej.

Św. Liturgia w cerkwi Hagia Sofia w Warszawie

Tych, którzy po raz pierwszy spotykają się ze wschodnim chrześcijaństwem uderza jego „inność”, przede wszystkim kultu i inny sposób traktowania historii. Rdzeniem prawosławnego kultu jest doświadczenie mistyki liturgicznej, żywy udział i bezpośrednie przeżycie spotkania z Bogiem. Stają się one dostępne każdemu, niezależnie od jego wiedzy w liturgicznym i sakramentalnym (prawosławie uznaje siedem

Św. Liturgia w cerkwi Hagia Sofia w Warszawie

podstawowych sakramentów: chrzest i bierzmowanie – zazwyczaj celebrowane łącznie – pokuta, małżeństwo, święcenia kapłańskie, namaszczenie chorych świętymi olejami i św. Eucharystia) życiu Kościoła. Kościół jako żywy organizm, mistyczne ciało Chrystusa, jest wspólnota wzajemnego wstawienictwa. Żywi modlą się za zmarłych. Święci, adorowani przez żywych wspierają ich wysiłki w drodze ku Bogu.

Sztuka, ikona – pojmowana jako okno ku wieczności – i muzyka, odgrywają zasadniczą rolę w przeżywaniu jedności z Bogiem. Stają się nierozdzielne z teologią. W liturgii eucharystycznej, która jest zapowiedzią tajemnej obecności przyszłego Królestwa już tu wśród ludzi, sztuka (harmonijna synteza ikony, hymnografii, architektury, dymu kadzideł, gry świateł a nawet choreografii: liturgiczne wyjścia i procesje) w łączności z Pismem Świętym i słowami modlitwy stawia człowieka przed obliczem jego Stwórcy, Pana z natury swej niepoznawalnego. Nic więc dziwnego, że prawosławny kult z biegiem czasu nie tylko nie uległ racjonalizmowi lecz „komplikował się”, coraz bardziej ubogacał, przywdziewając bogate szaty symbolizmu. Ma bowiem oddziaływać nie tylko na intelektualną warstwę człowieka lecz stymulować również jego emocjonalną stronę.

Kościół prawosławny to liturgiczno-artystyczna praktyka chrześcijańskiego życia.

Prawosławie inaczej niż pozostali chrześcijanie patrzy również na historię. Nie chce brać za nią odpowiedzialności (jedynie za naszą postawę w historii) i kształtować ją poprzez tworzenie środków oddziaływania politycznego. Nie czyni swą głową świeckich władców, nie tworzy państw i wojsk kościelnych. Kościół w jego pojęciu jest Ciałem Zbawiciela i jako taki ogranicza się jedynie do „rzeczy Boskich”, a historia to jedynie arena, na której się one rozgrywają. Nie może jednak – historia – ich determinować i kształtować nasze duchowe życie.

W obecnej dobie Kościół Prawosławny obecny jest na wszystkich kontynentach w liczbie ok. 350 milionów wiernych. Pod względem organizacyjnym dzieli się na patriarchaty (Konstantynopolitański, Aleksandryjski, Antiocheński, Jerozolimski, Moskiewski, Gruziński, Serbski, Rumuński, Bułgarski), kościoły autokefaliczne (Cypryjski, Grecki, Polski, Albański, Czech i Słowacji, Amerykański) i kościoły autonomiczne (Japoński, Finlandzki, góry Synaj), czyli nie w pełni samodzielne – mające duchowego opiekuna spośród kościołów patriarchalnych bądź autokefalicznych. Zachowują one między sobą eucharystyczną i dogmatyczną jedność przy wewnętrznej suwerenności każdego z nich (co przejawia się między innymi różnorodnością języków liturgicznych). Nauka Kościoła opiera się na Piśmie Świętym i Świętej Tradycji, a szczególnie dogmatycznych postanowieniach siedmiu Soborów Powszechnych pierwszego tysiąclecia.

za: <https://www.orthodox.pl>

foto: Jarosław Charkiewicz

Święty Ogień z Jerozolimy znów rozświetlił Polskę

Z Błogosławieństwa Jego Eminencji Wielce Błogosławionego Sawy Prawosławnego Metropolity Warszawskiego i całej Polski XVI raz dotarł w Wielką Sobotę wieczorem do Polski Święty Ogień z Bazyliki Grobu Pańskiego z Jerozolimy. Dostarczyła go do kraju droga lotniczą delegacja Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. Przewodniczył jej Jego Ekscelencja Najprzewielebniejszy Paweł Biskup hajnowski wraz z Prezesem Zarządu Świętego Ognia ks. mitratem Andrzejem Bołbotem, proboszczem Parafii Podwyższenia Krzyża Pańskiego w Werstoku ks. mitratem Pawłem Kuczyńskim, Radnym Sejmiku Wojewódzkiego Panem Igorem Łukaszukiem oraz hajnowskimi przedsiębiorcami Stefanem Łuszczem i Janem Wilukiem. Polskiej delegacji w Izraelu towarzyszyli

Delegacja PAKP po Święty Ogień

ks. Archimandryta Sergiusz Sichkovski z Tel Awiw'u, Przedstawiciel Ambasady RP w Rammalah Wiesław Kuceł, Konsul w Izraelu Bartosz Woźniczko, płk Adam Godlewski Attache Obrony, Wojskowy, Morski i Lotniczy przy Ambasadzie RP w Izraelu.

Delegacja PAKP po Święty Ogień

Od ponad dekady delegacja Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego niezmiennie wyrusza w niezwykłą pielgrzymkę do Jerozolimy. Co roku, w Wielką Sobotę, specjalny samolot zabiera duchownych i wiernych do Jerozolimy, gdzie w Bazylice Grobu Pańskiego dokonuje się jedno z najbardziej poruszających wydarzeń w chrześcijańskiej tradycji — cud zejścia Świętego Ognia.

Przez lata organizacja tej pielgrzymki opierała się przede wszystkim na zaangażowaniu społeczności prawosławnej. Jednak od 2020 roku logistyką i koordynacją wyjazdu zajmuje się specjalnie powołane Bractwo Świętego Ognia – cerkiewne stowarzyszenie, które z pasją i oddaniem dba o to, by ten niezwykły płomień co roku trafiał do polskich cerkwi i domów.

Jego Świątobliwości Teofil III

w Polsce. W ceremonii uczestniczyli przedstawiciele diecezji i parafii prawosławnych z całego kraju. Metropolita nie krył wdzięczności wobec wszystkich, którzy przyczynili się do sprowadzenia ognia do Polski, podkreślając, że jest to szczególne Boże błogosławieństwo dla naszej Cerkwi i całego świata.

Tradycyjnie, przed nabożeństwem paschalnym, ogień został wniesiony do stołecznej katedry św. Marii Magdaleny i rozdany wiernym, którzy z radością przyjęli ten symbol nadziei i odrodzenia.

Warto dodać, że w tym roku zarówno prawosławni, jak i katolicy obchodzą Wielkanoc tego samego dnia – co nie zdarza się często, gdyż różnice w kalendarzach

Pielgrzymka do Jerozolimy była możliwa dzięki ofiarności wiernych oraz wsparciu finansowemu Samorządu Województwa Podlaskiego. W sobotnie popołudnie, około godziny 13:36 czasu polskiego, Święty Ogień pojawił się w Bazylice Grobu Pańskiego, przynosząc radość i wzruszenie wszystkim obecnym.

Jeszcze tego samego wieczoru delegacja wróciła do kraju, a Święty Ogień został uroczyście przekazany Metropolicie Warszawskiemu i całej Polski Sawie – zwierzchnikowi Cerkwi

mogą sięgać nawet pięciu tygodni. Wynika to z odmiennych sposobów wyliczania daty święta, co jeszcze bardziej podkreśla wyjątkowość tegorocznych obchodów.

Delegacja PAKP ze Świętym Ogniem

Święty Ogień znów połączył ludzi, przypominając o sile tradycji, wspólnocie i duchowym wymiarze Paschy Chrystusowej.

ks. mitrat mgr Paweł Kuczyński

Jego Świątobliwości Teofil III – patriarcha Świętego Miasta Jerozolimy i całej Palestyny

Jego Świątobliwość Teofil III, Patriarcha Jerozolimy i całej Palestyny, Syrii, Arabii, Kany Galilejskiej i Świętego Syjonu – bo tak brzmi pełny tytuł zwierzchnika Patriarchatu Jerozolimskiego, Elias Giannopoulos (imię

świeckie) urodził się 4 kwietnia 1952 roku w Gargalianes, jako syn Panagiotisa i Triseugenii w powiecie Messynii znajdującym się na Półwyspie Peloponez w południowo-zachodniej Grecji. Do Jerozolimy przybył w lipcu 1964 roku i został przyjęty do Szkoły Patriarchatu, którą ukończył w 1970 roku. W tym samym roku 28 czerwca otrzymał postrzyżyny mniszę z rąk Patriarchy Jerozolimy, Benediktosa przyjmując imię Teofil.

Jego Świątobliwości Teofil III

przez arcybiskupa Wasiliosa z Jordanii i pełnił posługę w Bazylice Zmartwychwstania Pańskiego w Jerozolimie.

Decyzją Świętego Synodu patriarchatu jerozolimskiego w dniu 1 lipca 1970 roku, został wyświęcony na diakona w Kaplicy Świętej Golgoty

W późniejszych latach służył jako diakon patriarchy. 1 lipca 1975 roku został wyświęcony na kapłana w Kaplicy Świętej Golgoty przez arcybiskupa Hierapolis Diodorosa. Decyzją Świętego Synodu (27 lutego 1975 roku) został wysłany do Aten na studia w Wydziale Teologicznym, zaś trzy lata później 21 lutego został podniesiony do godności archimandryty.

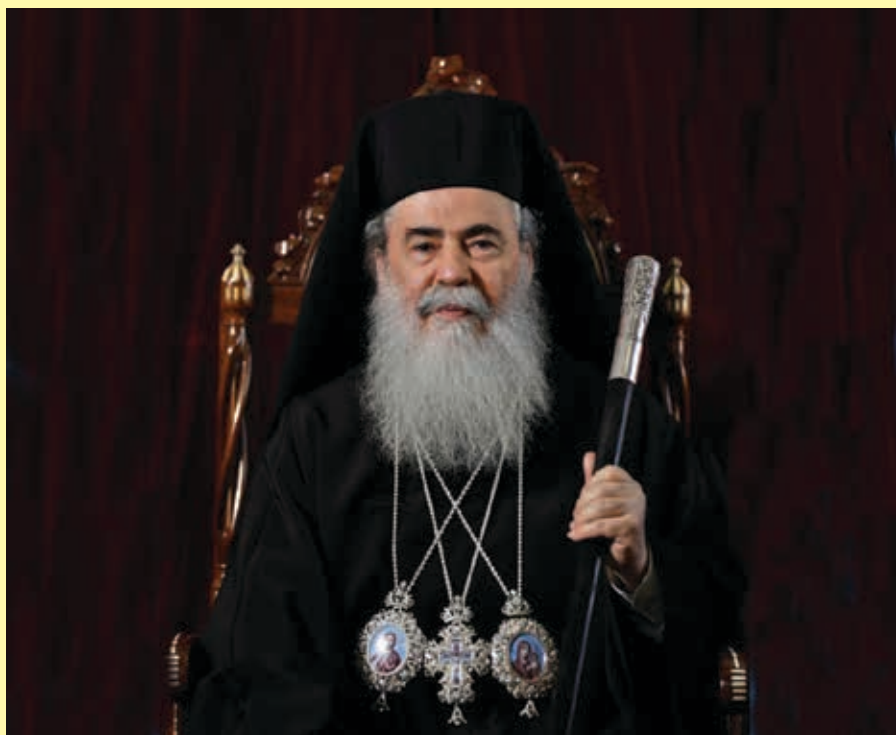
Po ukończeniu studiów powrócił do Jerozolimy i został mianowany sekretarzem generalnym Patriarchatu Jerozolimskiego. W tym czasie pełnił funkcję wykładowcy w Szkole Patriarchalnej oraz był przełożonym klasztoru św. Haralambosa. 2 maja 1981 roku został wybrany członkiem komitetu nadzorującego periodyk „Nowy Syjon”, zaś 22 grudnia tego samego roku wysłano go do Anglii na studia podyplomowe na Uniwersytecie Durham. Po ich zakończeniu powrócił do Jerozolimy, gdzie objął stanowisko sekretarza Świętego Synodu, odpowiadając jednocześnie za Biuro Prasowe i Informacyjne Patriarchatu. Równolegle był członkiem Rady Szkolnej. 31 października 1986 roku reprezentował Patriarchat w Centralnym Komitecie Światowej Rady Kościołów oraz uczestniczył w VII Zgromadzeniu Światowej Rady Kościołów w Canberrze w Australii. W latach 1991–1996 pełnił funkcję przełożonego klasztoru Świętego Jerzego Zwycięzcy w Kanie Galilejskiej.

W 1997 roku został mianowany członkiem Komisji Sądowej, a w tym samym roku został wysłany do Kataru. 27 września 2000 roku został wybrany do Świętego Synodu. Rok później hierarchę ustanowiono Komisarzem Patriarchalnym w Moskwie. Cztery lata później został powołany do Sądów Kościelnych, a we wrześniu tego samego roku objął funkcję Starszego Opiekuna Świętego Kościoła Zmartwychwstania.

14 lutego 2005 roku został wybrany i wyświęcony na biskupa Taboru zaś 22 sierpnia 2005 roku przez Święty Synod został jednogłośnie wybrany Patriarchą starożytnego Patriarchatu Jerozolimy. Intronizacja odbyła się 22 listopada 2005 roku w Bazylice Zmartwychwstania Pańskiego, w obecności przedstawicieli wszystkich Kościołów prawosławnych, rządu Jordanii i władz Palestyny oraz Karolos Papouliasa, Prezydenta Republiki Greckiej.

Teofil bp. Taboru

Jego Świątobliwości Teofil III – patriarcha Świętego Miasta Jerozolimy i całej Palestyny

Po intronizacji Jego Świątobliwość Teofil III aktywnie zaangażował się w odbudowę płynnego funkcjonowania Patriarchatu i wzbogacanie życia duchowego wiernych, a także w zapewnienie stabilności własnościowej miejsc świętych. Ponadto doprowadził do zwiększenia udziału Kościoła Jerozolimskiego w dialogu wewnątrzprawosławnym i międzywyznaniowym, by bronić porządku kościelnego i kanonicznego oraz wzmacniać międzynarodowe prawo i rolę Kościoła Jerozolimy. W związku z tym uczestniczył w Synodzie, który zajął się kwestią sukcesji tronu Kościoła Cypryjskiego, w Chambesy, w 2006 roku. W ramach misji pokojowej odbył również podróż do Patriarchatu Ekumenicznego. Swą obecnością potwierdził udział Patriarchatu Jerozolimskiego w Światowej Radzie Kościołów oraz Radzie Kościołów na Bliskim Wschodzie.

W październiku 2007 roku, na zaproszenie rządu USA, wziął udział w Waszyngtonie w Radzie Instytucji Religijnych Ziemi Świętej, by

wesprzeć proces pojednania politycznego w Ziemi Świętej. Wśród wielu innych działań zlecił prowadzenie zatwierdzonych badań historycznych i przekładów historii Kościoła Jerozolimskiego. Brał udział jako wykładowca w seminariach naukowych i konferencjach w Jerozolimie i Grecji.

We wrześniu 2008 roku, na zaproszenie Parlamentu Europejskiego, Jego Świątobliwość Teofil III udał się do Brukseli, by przedstawić perspektywy i problemy Kościoła Ziemi Świętej urzędnikom Wspólnoty Europejskiej i Rady Europy. W październiku tego samego roku uczestniczył w Synodzie Przewodniczących wszystkich Kościołów prawosławnych w Patriarchacie Konstantynopola.

Lata 2009-2016 również obfitowały w wizyty zagraniczne Patriarchy, podczas których uczestniczył w konferencjach takich jak „The C-1 World Dialogue” w Londynie, gdzie został mianowany wiceprezesem. Ponadto brał udział w posiedzeniu Międzynarodowej Komisji Światowej Rady Kościołów, dotyczącej dialogu teologicznego między Kościołami prawosławnym, a rzymskokatolickim, które odbyło się w Ammanie, w Jordanii.

Święty i Wielki Sobór Kościoła Prawosławnego

Podczas Święta Pięćdziesiątnicy w 2016 roku wraz z wybranymi członkami Świętego Synodu Patriarchatu Jerozolimskiego oraz innymi duchownymi i świeckimi doradcami Patriarcha Teofil III uczestniczył w najważniejszym wydarzeniu w życiu Cerkwi prawosławnej jakim był Święty i Wielki Sobór Panprawosławny na Krecie.

Katedra św. Menasa w Heraklionie

W wyżej wymienionym przedziale czasowym król Jordanii Abdullah II bin Al-Hussein wyróżnił Jego Świątobliwość honorowym odznaczeniem Państwa Jordanii, w uznaniu wkładu w promowanie pokojowego współistnienia różnych religii. Podczas wizyty w Rumunii, Patriarcha Teofil III odebrał najwyższe odznaczenie państwowe od Prezydenta Rumunii, zaś Uniwersytet w Bukareszcie nadał mu tytuł Wykładowcy Honorowego.

Z królem Jordanii Abdullahem Ibn Huseinem II

Koniec drugiej dekady XXI wieku obfitował w ważne wydarzenia dotyczące spraw natury religijno-politycznych Cerkwi prawosławnych zarówno w samej Ziemi Świętej jak też w państwach basenu Morza Śródziemnego. Na początku roku 2017 przewodniczył ceremonii zakończenia prac renowacyjnych Świątej Kувuklii Grobu Pańskiego. Wykonano je z inicjatywy Patriarchatu Jerozolimskiego i za zgodą wspólnot franciszkanów i Ormian. Tę niezwykle odpowiedzialną pracę wykonał zespół naukowy Politechniki Ateńskiej, nadzorowany przez prof. Antonię Moropoulou, przy wsparciu biura architektonicznego Świątego Grobu. W lipcu tego samego roku Jego Świątobliwość uczestniczył w spotkaniu UNAOC (Sojuszu Cywilizacji Narodów Zjednoczonych – przyp.

red.) poświęconym „Roli przywódców religijnych w budowaniu pokoju na Bliskim Wschodzie”. które odbyło się w siedzibie ONZ w Nowym Jorku. W tym samym czasie izraelski Sąd w Jerozolimie podważył obowiązujące wcześniej postanowienia dotyczące nieruchomości Patriarchatu przy Bramie Jaffy — bez zatwierdzenia przez Synod — Jego Świątobliwość zorganizował kampanię na rzecz utrzymania status quo w Starym Mieście Jerozolimy oraz pokojowego współistnienia jego mieszkańców.

W ramach poszerzenia wcześniej wspomnianej kampanii dialogu pokojowego w Jerozolimie, Patriarcha odbył szereg ważnych wizyt, podczas których spotkał się z najważniejszymi przedstawicielami rządów odwiedzanych państw. W tym celu odwiedził m.in. króla Jordanii Abdullaha II, Jego Świątobliwość Patriarchę Ekumenicznego Bartłomieja, Prezydenta Izraela Reuvena Riwlina, ministra spraw zagranicznych Grecji Nikolaosa Kotsiasa, Papieża Franciszka, Arcybiskupa Canterbury

Jego Świątobliwość z papieżem Franciszkiem

Justina Welby’ego, Arcybiskupa Chryzostoma z Cypru oraz Prezydenta Republiki Cypryjskiej Nikosa Anastasiadisa. Wspomniał o tej kwestii na spotkaniu Europejskich Kościołów na Cyprze oraz na posiedzeniu Komitetu Wykonawczego Światowej Rady Kościołów w Ammanie.

Niestabilność polityczna, ciągłe zagrożenia wojenne oraz podziały o charakterze etnicznym i religijnym sprawiają, iż działalność Patriarchy wciąż w dużej mierze koncentruje się na spotkaniach dyplomatycznych i wysiłkach na rzecz utrzymania pokoju w regionie, zwłaszcza w kontekście ochrony miejsc świętych i praw społeczności chrześcijańskiej, kontynuując wcześniejsze działania.

Jego Świątobliwość aktywnie uczestniczył w II Międzynarodowej Konferencji dotyczącej pluralizmu religijno-kulturowego i pokojowego współistnienia na Bliskim Wschodzie, organizowanej w Atenach przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Grecji. We wrześniu tego samego roku gościł w Jerozolimie, jako przewodniczący Zgromadzenia Zwierzchników Kościołów, przedstawicieli Narodowej Rady Kościołów Chrystusa w USA (N.C.C. – National Council of Churches).

Jego Świątobliwość z Donaldem i Melanią Trump

Jego Świątobliwość podejmował też w Jerozolimie przywódców światowych takich jak prezydenta USA, Donalda Trumpa czy Księcia Cambridge Williama.

Jednym z trudniejszych okresów w służby hierarchy okazał się czas

Jego Świątobliwość z księciem Walii Williamem

pandemii COVID-19 w 2020 roku, który wpłynął na zmianę formy działalności Cerkwi prawosławnej na całym świecie. Patriarcha Teofil III skupił się w tym czasie na wsparciu duchowym wiernych w trudnych czasach, przewodniczył nabożeństwom transmitowanym online oraz dbał o środki ochrony zdrowia w Patriarchacie i podległych mu placówkach.

W kolejnych latach Patriarcha wystosował przesłanie do liderów Kościołów prawosławnych, w którym podkreślał potrzebę jedności i dialogu, wzywając do przezwyciężenia podziałów. Działalność Jego Świątobliwości obejmowała dalsze wysiłki na rzecz ochrony status quo Jerozolimy oraz dyplomację kościelną. Patriarcha kontynuował spotkania z przedstawicielami innych wyznań chrześcijańskich, w tym Kościoła anglikańskiego, w celu omówienia współpracy i jedności.

Na przestrzeni ostatnich 5 lat swej posługi Patriarcha Teofil III akcentował potrzebę odbudowy chrześcijańskiego świata i znalezienia odpowiedzi na podziały pogłębione przez wojny i konflikty. Kontynuował też działania na forum międzynarodowym, np. ponownie uczestnicząc w wydarzeniach w siedzibie ONZ w Nowym Jorku. Jego Świątobliwość

był aktywnie zaangażowany zarówno w życie liturgiczne Patriarchatu Jerozolimy, jak i w działania na rzecz wspólnot chrześcijańskich w regionie oraz dialog z innymi Kościołami i pielgrzymami. Kluczowe elementy jego rocznej aktywności to przewodnictwo w świętach kościelnych, inicjatywy humanitarne, oraz przyjmowanie znaczących delegacji jak p. Międzyparlamentarnej Komisji ds. Prawosławia, podkreślając znaczenie Jerozolimy jako miejsca duchowego dziedzictwa chrześcijańskiego.

W 2025 roku Patriarcha Teofil III obchodził jubileusz 20 lat swojej patriarszej posługi, centralnym punktem uroczystości rocznicowych była Święta Liturgia sprawowana w obecności dyplomatów oraz przedstawicieli Kościołów.

Jego Świątobliwość Teofil III, Patriarcha Świętego Miasta Jerozolimy i całej Palestyny, Syrii, Arabii, Kany Galilejskiej oraz Świętego Syjonu, od dwóch dekad stoi na czele jednego z najstarszych Patriarchatów chrześcijaństwa, pełniąc odpowiedzialną posługę pasterską w miejscu narodzin i zbawczego dzieła naszego Pana Jezusa Chrystusa. Patrząc wstecz na ostatnie dwie dekady i wspominając osiągnięcia Patriarchy Teofila III, możemy określić go jako opiekuna świętych miejsc, a także pasterza dusz, budowniczego mostów wśród narodów i strażnika chrześcijańskiej obecności w Ziemi Świętej. Jego kadencja jest naznaczona dyplomacją i wizją, która postrzega święte miejsca nie jako relikty przeszłości, lecz żywe świadectwa wiary dla kolejnych pokoleń. Czas posługi Jego Świątobliwości jako patriarchy przypadł na okres wyjątkowo trudny politycznie, co czyni go jedną z najważniejszych postaci współczesnego prawosławia.

Za: en.jerusalem-patriarchate.info

Ks. dr Paweł Gocko

Dr Adam Pytel

Działalność Stowarzyszenia Bractwa Świętego Ognia w 2025 roku

W ciągu ostatniego roku przystąpiono do kontynuacji II etapu prac przy odbudowie ogrodzenia Prawosławnego Cmentarza Fortecznego przy Twierdzy Modlin i związanej z tym renowacji pomników nagrobnych. W związku z tym została opracowana i wydana publikacja popularnonaukowa będąca rezultatem kwerendy archiwalnej cmentarza.

„Kwerenda archiwalna dotycząca pochówków i nagrobków prawosławnego cmentarza fortecznego przy dawnej Twierdzy Modlin w Stanisławowie” dostępna jest w formie papierowej oraz elektronicznej na stronie: www.holylight.org.pl. Wydawcą publikacji jest Stowarzyszenie Bractwo Świętego Ognia.

Stowarzyszenie
Bractwo Świętego Ognia

Kwerenda archiwalna
dotycząca pochówków i nagrobków
prawosławnego cmentarza fortecznego
przy dawnej Twierdzy Modlin
w Stanisławowie.

Fragment Zakończenia autorstwa dra Bartłomieja Gutowskiego i dr Marty Wiraszki:

„Cmentarz w ostatnich latach znalazł swoich opiekunów, nie odbywa się bez napięć, ale dają odpowiedź na to czy umiemy otoczyć troską nekropolię, która nie daje prostego pocieszenia, ale daje prawdę – o kruchości instytucji, o upokorzeniu pamięci i o tym, że nawet w cieniu twierdzy najtrwalsze okazuje się nie państwo, lecz ludzki głos wyryty w kamieniu. Jeśli potrafimy ocalić pamięć „trudną”, dopiero wtedy możemy powiedzieć, że naprawdę troszczymy się o naszą historię”.

Zadanie zostało dofinansowane ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, gminy Pomiechówek, parafii prawosławnej św. Aleksandry w Stanisławowie oraz Stowarzyszenia Bractwa Świętego Ognia. Beneficjentem jest parafia prawosławna św. Aleksandry w Stanisławowie.

ks. mitrat mgr Andrzej Bołbot

Kolekta ogólnometropolitalna na rzecz sprowadzenia św. Ognia w 2026 roku

Z błogosławieństwa św. Soboru Biskupów PAKP, w 1. niedzielę Wielkiego Postu, w którą wspominamy Triumf Ortodoksji, w polskich cerkwiach będzie miała miejsce kolekta ogólnometropolitalna na rzecz transportu św. Ognia z Jerozolimy. Wielkie błogosławieństwo, jakim jest obecność ognia na nabożeństwach paschalnych, nie byłoby możliwe bez wsparcia ludzi dobrej woli. Zachęcamy do wspierania kolekty, informujemy jednocześnie, iż możliwe jest złożenie ofiar na ten cel za pomocą funkcji internetowych.

Dane do przelewów:

Stowarzyszenie „Bractwo Świętego Ognia”
ul. Świętych Cyryla i Metodego 4/319
03-403 Warszawa
PL 81 1140 2004 0000 3102 7967 1875

Konto walutowe EUR:

PL 60 1140 2004 0000 3912 1051 4125

Konto walutowe USD:

PL 58 1140 2004 0000 3012 1051 4117

Konto walutowe GBP:

PL 65 1140 2004 0000 3712 1051 4133

Wszystkie konta mają nr BIC BREXPLPWMBK

Dziękujemy za wszelkie datki, Bóg zapłać.

ZARZĄD GŁÓWNY STOWARZYSZENIA

Prezes Zarządu:

ks. mitrat mgr Andrzej Bołbot

Członkowie Zarządu:

Jego Ekscelencja, Najprzewielebniejszy Paweł, Biskup Hajnowski

ks. prot. mgr Krzysztof Szeremeta

lektor Marcin Ochrymiuk

Komisja Rewizyjna:

ks. prot. dr Adam Magruk

prof. dr hab. Jerzy Ostapczuk

mgr inż. Jacek Nowodworski

BIULETYN INFORMACYJNY

ROCZNIK

ISSN 2719-7190

Kolegium redakcyjne:

ks. prot. dr Adam Magruk, ks. dr Paweł Gocko, dr Adam Pytel

Wydawca:

Stowarzyszenie Bractwo Świętego Ognia

ul. Świętych Cyryla i Metodego 4/319

03-403 Warszawa

tel. +48 605 696 770

e-mail: office@holylight.org.pl

[www: holylight.org.pl](http://www.holylight.org.pl)

KRS: 0000820584

NIP: 1133008946

Nr konta: 81 1140 2004 0000 3102 7967 1875